

המעשה הוא העיקר

חודש ניסן

מאן ולהבא להתנהג בחייו היום יומית בהנהגה ניסית

א. בהתחלת חודש ניסן דשנה חדשה: צריך כל יהודי להכריז - "אויסרשייען" - על ידי דוגמא חי' בהנהגתו בפועל - [נוסף להצעה בהדיבור] לכל העולם כולו: שמאן ולהבא, מתנהג בהנהגתו בחייו היום-יומית באופן דהנהגה ניסית.²

ב. בפשטות: לכל אחד ישנם דברים שעד עתה לא רצה לקבל על עצמו בחשבו שאין לו את הכחות הנדרש הטבע לעשותם - הן בשיעורים בלימוד התורה, הן בשיעורי צדקה, הן בעבודת התפלה, ובעבודתו דכל מעשיך לשם שמים ובכל דרכיך דעוהו.³

ג. עכשיו בשנה החדשה⁴ הוא הזמן הכי מתאים לקבל על עצמו דברים חדשים שעד עתה אפשר שלא היו בכחו (והי' צריך לנס כדי לעשותם), ובדאי יצליח בזה ובדרך הטבע!⁵

וזאת למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים), מתשמ"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.

1) ש"פ תזריע תשמ"ט - התוועודיות ע' 528. ובהערה 61: "שהי' כל אחד בודאי מנצל בפועל הכחות שהקב"ה נותן לו, כולל כח הדיבור [עם כל הפירושים שבה, כולל כנגד הכ"ח עתים, וכי"ב], ועיקר - להוציא כח הדיבור ושאר הכחות שלו מן הכח אל הפועל". ושם ע' 533: "ויכין שמיום ליום הולך וניתוסף בהנהגה ניסית, מובן, שאי-אפשר להסתפק בהכרזה דאתמול, אלא, צריכה להיות הכרזה חדשה בנוגע להנהגה ניסית נעלית יותר. וכששואלים אותו: מה אתה צועק? כבר צעקת על זה אתמול? משיב: אין זו אותה צעקה דאתמול, כי, ההנהגה הניסית שעלי' היתה הצעקה אתמול, נחשבת היום להנהגה טבעית, והצעקה היום היא על הנהגה ניסית נעלית יותר".

להעיר מש"פ צו, שבת הגדול תשמ"ח עמ' 516: "ועוד ועיקר - שמכריזים בגלוי לעין כל (גם לניני אוה"ע) שעומדים מוכנים להקריב קרבן פסח בפועל ממש בביהמ"ק השלישי". ובהערה 81: "שהרי, בנוגע לעניני עבודה (בעניני הפסח) - כבר נסתיימה הפעולה ד"מעשינו ועבודתנו", כולל גם צחצוח הכפתורים (וראה ד"ה עבדים היינו שנאמר בהתוועדות), ולכן, בימינו אלו העיקר הוא - ההכרזה שעומדים מוכנים לגאולה (ראה גם שיחת ב' ניסן ט"ב)".

2) שם ע' 527: "כך שכל באי העולם רואים בעיני בשר, ועומדים בהתפעלות מזה - שהנה יהודי שהנהגתו הטבעית היא למעלה מדרך הטבע (שלחם), ואצל (היהודי) היה זה בלי כל התפעלות, אלא (בלשון הקודש) - טבע, ובלשון העולם - הנהגה נורמלית, ובלשון עמא דבר - שאחרת אי אפשר להיות! ועד שאצל יהודי זה הנהגה טבעית דעולם היא באופן ד"טבע בארץ" - בהעלם, ובגלוי הוא באופן ד"ארים נס" על הרים... הנהגה ניסית".

ושם ע' 126-7: "הכוונה היא שיהודי יגלה זאת ע"י עבודתו... שזה פועל ע"ז, שבהיותו נשמה בגוף בעוה"ז הגשמי, גוף ועולם שהם נתונים תחת שליטת וחוקי הטבע (ולגבי העולם שבו הוא דבר חידוש לפלא) - יראה שבעבודת ה' אינו מתחשב עם חשבונות הטבע, ומתנהג למעלה מדרך הטבע, לא באופן שזה אצלו חידוש ופלא, אלא שזה עכשיו הנהגתו הרגילה ע"פ טבע שלו, כך שהוא סומך ובונה הנהגתו לכתחילה על נסים, מצד היותו יהודי היה זה (נס) גופא טבע,

והגם שהכלל הוא ש"אין סומכין על הנס" - הרי זה בנוגע לדבר שהוא נס בערכו; אבל כאשר הנס נעשה טבעו, כפי שזה אצל יהודי (ובפרט בחודש ניסן) בעניני טוב וקדושה ועבודת ה' בתורה ומצוות (והנס שבזה הוא רק בערך לאוה"ע וגדרי הבריאה) - אפשר (ואדרבה) צריך להיות אצלו "סומכין על הנס". כולל הפירוש סומכין בכל כחו כהדין בקדשים - וזכ"ח ה"ה טבע" גוי קדוש";

וביחד עם זה - אינו מסתפק בזה, אלא לאחר שהנהגה ניסית נעשית טבעו, עולה להנהגה ניסית נעלה יותר (בערך לטבעו עתה), ופועל שגם זה גופא תהי' חלק מהנהגתו הטבעית, וכמ"כ נס למעלה מנס וכו'".

3) שם ע' 529. וראו שם ע' 527: "ויש לומר, שבכל שנה בחודש ניסן (בדוגמא לפעם הראשונה שאז "בחר ביעקב ובניו") ניתוסף חידוש נעלה יותר ("החודש הזה לכם") בה"נסי נסים נעשו לו" שנעשו חלק מטבעו של יהודי וכו'".

4) שם ע' 528: "כאשר שואלים ליהודי: איך אפ"ל בשבר ודם - בגוף גשמי, שלכאורה קשור לחוקי הטבע - יוכל להתנהג למעלה מהטבע, וזו תהי' הנהגתו הטבעית? עונה היהודי: הוא נולד יהודי (שלא בבחירתו), עם נשמה... וישראל וקוב"ה כולא חד - יש לו הכח, שטבעו וליהג למעלה מהטבע, ועד שאין זה פלא כלל... והגם שנמצאים בח"ל ובזמן הגלות, כש"אמותותינו לא ראינו" (שלא כבזמן הבית שאז היו נסים גלויים) -

ד. בהתאם ל"כלל גדול בתורה" ד"ואהבת לרעך כמוך" - הרי בנוסף שהוא עצמו עוסק בכל הני"ל, צריך גם להשפיע על יהודים אחרים שיתנהגו כך.⁶

לחזק המנהג דאמירת הנשיא

ה. נעשה חלישות רחמנא ליצלן בקיום מנהג זה דאמירת הנשיאים (ובפרט בנוגע לאמירת ה"יהי רצון"), ומצוה לחזק המנהג⁷, ובאופן דחמורין עלי וחביבין עלי [דברי סופרים] עד לחביבות של מנהג ישראל⁸.

ב' ניסן - יום ההילולא דאדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע

להתבונן בענינים ששיבת תומכי תמימים פעלה, וצריכה לפעול

א. כדאי, שכל אלו שלמדו (או לומדים עתה) בהישיבה [דתומכי תמימים, או בשינוי שם קצת], ובני ביתם ומושפעים שלהם - יקדישו דקה (ו"יותר" מזה) להתבונן בענינים שהישיבה פעלה עליהם, וצריכה לפעול גם להבא - בחיזוק בלימוד התורה, נגלה ופנימיות התורה, וקיום המצות בהידור, ועבודת התפלה, ובכל מעשיך לשם שמים ובכל דרכיך דעוהו.¹⁰

ב. הני"ל כולל גם או אלו שלא היתה להם הזדמנות ללמוד בעצמם מסיבות שאינן תלויות בהן, אבל שלחו את בניהם ובני-בניהם ללמוד שם, ו[גם] בני ביתם ומושפעים שלהם.¹¹

ג. בודאי למותר להסביר בארוכה כמה צריכה להיות ההתבוננות; כל מי שיש לו רק מושג בזה שתומכי תמימים צריכה לפעול - מביין מעצמו, ובאם צריך לביאור נוסף - יוכל לפנות לשני שיוכל להסביר לו.¹²

הרי אדרבה: המטה מטה ביותר קשור עם הגבוה גבוה ביותר. ובנד"ד: הנסים שישנם בזמן הגלות (וי"ל גם הכח שיהודי יתנהג בהנהגה ניסית), כשאין בעל הנס מכיר בנסו, הם נסים גבוהים ביותר - למעלה מהנסים בזמן הבית!

מזה מובן הכחות הנפלאים שנותנים ליהודי דוקא בזמן הגלות, ועאכ"כ בעקבתא דמשיחא, כאשר גם מצד הטבע (טבע הזמן דשיתא אלפי שנין דהוה עלמא) כבר "כלו כל הקצין", ונמצאים בזמן קצר ממש לפני הגאולה [נוסף לזה שכונות כל הגלות (גולה) הוא כבד לגלות בו את האל"ף דאלופו של עולם ומזה יהי' גאולה].

עאכ"כ (שנוסף לזה עצמו, הרי זה) לאחרי ריבוי העבודה דבני' במשך כל הדורות... ומתוך מסירות נפש שלמעלה מדרך הטבע העולם... שעי' העבודה כבר זיכרו וביירו את הגשמיות (ועאכ"כ שביטלו את חומריות העולם, ע"י הגברת הצורה על החומר), ועשו מגשמיות רוחניות - הרי בודאי ובודאי שעכשיו בנקל יותר ליהודי לעשות עבודתו למעלה מדרך הטבע, ובאופן נעלה יותר מכל הדורות שלפני זה.¹³

6) שם ע' 529: "וכח הרבים מסייע, שאפילו באם ישנו יהודי שאצלו אין עדיין בגלוי "החודש הזה לכם", "נסי נסים נעשו לו" - פועל אצלו זה שאצל יהודים אחרים המצב הוא כזה".

7) "ולהעיר שאדמו"ר הזקן בסידורו לא הביא מנהג זה [ולהעיר שיש עוד ענינים שלא הביא בסידורו, אך שנוהגים כן. ואכ"מ]. וגם לאחר שהוסיפו זה בסידור תורה אור ותהילת ה' (וכן בעוד סידורים) - הוסיפו זה בסוף הסידור, לאחר התפלות, וגם שם - רק נסמן על זה בהערה בשוה"ג להקריאות של ימי תנוכה (שגם קריאות אלו הם הוספה לאחר זמן), ואחר כך הוסיפה - של ה"יהי רצון" (שאומרים אחר הנשיא).

לאחר שפני זה נעשה חלישות י"ל בקיום מנהג זה דאמירת הנשיאים (ובפרט בנוגע לאמירת ה"יהי רצון", שאף שהובא עד"ז בספרי גדולי ישראל, לא נזכר זה בשר"ע כמו אמירת הנשיא שהובא בשר"ע אדה"ז כ"ל) ומצוה וכו'". וראה שם ע' 534: "שבחנוכה קורין צביבור (ובמיא אין צרין לעורר על זה) ואילו בחודש ניסן נוהגין לקרות כל יחיד לעצמו, ולבו יש צורך לעורר ולהזכיר ע"ד קיום המנהג. ועוד והוא העיקר - שעל ידי זה ממריים ומזרזים חנוכה ביהמ"ק וכו'".

8) ש"פ תזריע תשמ"ט הערה 76 - התוועודיות ע' 530: "ע"ד המבואר בנוגע למנהג הקפות בשמחת תורה".

9) ש"פ תזריע, ג' ניסן תשמ"ט - התוועודיות ע' 531: "ענין נוסף בשבת זו שבאה למחרת ב' ניסן, יום ההילולא דאדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע... ויום התחלת הנשיאות של בנו ממלא מקומו - כ"ק מ"ח אדמו"ר, נשיא דורנו".

אחד הענינים העיקריים של אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע הוא - התייסדות ישיבת תומכי תמימים, בתחילה - במקום אחד, ואח"כ (לאחרי הגליות שבוה) נתפזרו מחלקות של הישיבה בכל העולם כולו". [הערה 85: כמה מהם - בשינוי שם קצת, אבל תוכן ואופן הנהגת הישיבה והופן הלימוד הוא ברוחה של תומכי תמימים]. וראה שם ע' 534: "ומזה מובן, שב' ניסן הוא "יום סגולה" בנוגע לכל עניני הישיבה, נוסף על שאר ימי סגולה, כמו ח"י אלו"ל (שבן תחילת הלימוד בהישיבה), וכי"ב".

10) ש"פ תזריע, ג' ניסן תשמ"ט - התוועודיות ע' 532. שם ע' 531: "...וכמובן ופשוט (ורואים במוחש) שלילמוד התורה (נגלה וחסידות) בישיבה - פועלת פי כמה וכמה בתלמידי הישיבה, ועל ידם (לאחרי חתונתם) - בבני ביתם, וכל המושפעים שלהם - בנוגע לכל עבודתם (גם לאחר שיוצאים מכותלי הישיבה)... כולל ועיקר - לעסוק בכל ענינים אלו מתוך מסירות נפש, של יוצאי מלחמת בית דוד, באופן שלמעלה מדרך הטבע".

11) שם ע' 532: "ובפרט בעמדנו בתחלת שנת השבעים מאז ב' ניסן ת"ר, ויום ההילולא ויום התחלת הנשיאות הני"ל. וגם בשנת הארבעים מתש"ו".

12) שם ע' 531-2: "...ואפילו באם היו פעם מניעות ועיכובים בקשר להישיבה (ובפרט במדינה ההיא) - שבאמת הרי גם זה ה' בדרך נסיון שברובו אין לו ממש (רק דמיון) - הרי עתה כבר אין שום מניעות... הרי עתה בנקל יותר להשלים רצון מייסד ומנהל הישיבה בלי שום מניעות ועיכובים אלא אדרבה - באופן של הוספה על גבי הוספה, בכל הענינים שהישיבה צריכה לפעול, ובכללות - הפצת היהדות, ובמיוחד - הפצת המעיינות חוצה".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולזכות הרה"ת ר' אברהם משה וזוגתו מרת לבנה בינה שיחיו גרינשטיין

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתינו באינטרנט: www.moshiach.net/blind,or:www.iChossid.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

המעשה הוא העיקר

מעוות חטים - צרכי החג

ההתחיל ה"שטורעם" מיד אחרי פורים

א. יש להתחיל ה"שטורעם" בכל זה מבעוד מועד - שמיד לאחר פורים עוסקים כבר ב"מעוות חטים"¹ והולך וניתוסף בנתינת צרכי החג מזמן לזמן, ומוסיף והולך מיום ליום, ככל שמתקרבים לפסח.²

בזה נכלל כל צרכי הסדר וצרכי יום טוב וכיו"ב

ב. [במעוות חטים] נכללים גם כל צרכי החג, עבור כל ימי הפסח (שבעה ימים, ובחול"ל שמונה ימים³), - צרכי הסדר (מצות, ד' כוסות וכו'), וצרכי יום טוב בכלל (בגדי יו"ט, ומאכלי יום טוב), וכיו"ב.⁴

שיתעלה במדריגתו שיצטרך יותר "צרכי החג"

ג. גם לאחר שכבר נתן לו צרכי החג, עליו להשתדל ולפעול עליו להתעלות לדרגה נעלית יותר, שאז יתוסף גם בהצורך בנתינת צרכי החג, בהתאם למעמדו ומצבו החדש.⁵

ליתן צרכי החג באופן שיוכל להכריז "כל דכפין כו"

ד. צריך להשתדל ביתר שאת וביתר עוז שלכל אחד ואחד מישראל (עד לקטני קטנים ברוחניות ובגשמיות⁶) יהיו כל צרכי החג, ולא רק עבורו, אלא גם באופן שיוכל להכריז "כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי ויפסח"⁷.

וזאת למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים), מתשמ"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.

1) שיחת מוצאי שושן פורים תשמ"ט - התועדויות ע' 464. וראה שיחת תענית אסתר ופורים תשמ"ח - התועדויות ע' 411: "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה". ומנהג ישראל תורה הוא, שמתחילים לתת משך זמן לפני פסח (החל משלושים יום קודם החג, יום הפורים).

2) שיחת ערב פסח תש"נ - התועדויות ע' 51.

3) שיחת מוצאי שושן פורים תשמ"ט - התועדויות ע' 464.

4) ש"פ צו תנש"א - התועדויות ע' 443.

5) ש"פ שמיני תשמ"ט הערה 116 - התועדויות ע' 512. ובשו"ג שם: "ועד"ז בנוגע להמשפיע - שהעילוי שלו צריך להיות שלא בערך לגבי העילוי שרוצה לפעול אצל המקבל, וכיו"ב".

6) שם בהערה 80: "ברוחניות, ועאכ"כ אלה שהם קטנים רק בגשמיות".

7) שיחת ט"ז אדר תש"נ - בעת ה"יחידות" - התועדויות ע' 399: "שיבוא ויסעדו על שולחנו הסעודה דפסח, סעודה של חירות".

להקדים צרכי החג ד"רעך" - ובאופן שהם "כמוך"

ה. ע"פ הציווי "ואהבת לרעך כמוך", צריך להשתדל שצרכי החג יהיו מונחים לפני "רעך", "כמוך", כמו ש"מונחים לפניך", ולא עוד אלא שצריך להקדים נתינת צרכי החג ל"רעך" עוד לפני ההתעסקות בצרכי החג שלו.⁸

המעוות חטים צריך להיות "מן הטוב והמתוק שבשולחנו"

ו. הנ"ל צריך להיות באופן שנותן "מן הטוב והמתוק שבשולחנו כל חלב לה", כמודגש גם בדיוק הלשון "מעוות חטים" (אף שיוצא ידי חובת אכילת מצה מכל חמשת מיני דגן) - המשובח שבחמשת מיני דגן.⁹

לרוץ ולחפש איפה אפשר לתת מעוות חטים

ז. לא צריכים להמתין עד שגבאי הצדקה יבוא למקומו ויבקש כסף עבור צרכי החג, אלא ביוזמתו האישית עליו להיות ברצוא לרוץ ולחפש איפוא אפשר לתת מעוות חטים וכו' [נוסף על הסכום שנותן לפי בקשתו של גבאי הצדקה].¹⁰

לעשות חשבון-צדק האם נתינתו היתה "כדבעי לי" למהוי"

ח. גם לאחר ההתעסקות משך זמן בנתינת צרכי החג, צריך כל אחד ואחד לחזור ולהתבונן ולעשות חשבון-צדק האם נתינת צרכי החג היתה באופן המתאים, "כדבעי לי" למהוי", או שיש מקום וצורך להוסיף בזה עוד יותר.¹¹

לעשות חשבון אם גדל הסכום דמעשר או חומש

ט. נוסף להנ"ל - נתינת צרכי החג "כדבעי לי" למהוי", מעשר, ועד לחומש¹² - צריך לעשות חשבון שלפי-ערך ההוספה בברכתו של הקב"ה בימים שבינתיים, גדל גם הסכום דמעשר או חומש, ובמילא, צריך להוסיף יותר בנתינת צרכי החג.¹³

להוסיף בנתינת צרכי החג עוד לפני שגדל הסכום

י. על פי מארז"ל "עשר בשביל שתתעשר" - יכול וצריך להוסיף בנתינת צרכי החג¹⁴ עוד לפני ההוספה בברכתו של הקב"ה, וככל שירבה להוסיף בנתינת צרכי החג, תגדל יותר ברכתו של הקב"ה בעשירות מופלגה.¹⁵

8) משיחת ערב פסח תש"נ - התועדויות ע' 3-51: "עד כדי כך, שהחייב ד"מעוות חטים" (שכולל כל צרכי החג) מתחיל שלושים יום לפני החג".

9) ש"פ ויקרא תשמ"ח - התועדויות ע' 444: "אף שיוצא ידי חובת אכילת מצה מכל חמשת מיני דגן".

10) ש"פ תשא תש"נ - התועדויות ע' 417.

11) ש"פ ויקרא תנש"א - התועדויות ע' 415-414. וראה גם ש"פ תשא תש"נ - התועדויות ע' 421: "ולכן, גם לאחר ההחלטה ליתן צרכי החג כפי הראוי, צריך להתבונן עוה"פ אולי יש צורך להוסיף עוד יותר כו".

12) מצוה ה' המובחר".

13) ש"פ ויקרא תנש"א - התועדויות ע' 415.

14) "נוסף על המעשר וחומש".

מוקדש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, ולזכות החייל ב"צבאות השם" מנחם מענדל שיחי' צייטלין,

ליום הולדתו הראשון ביום י"ג אדר - תענית אסתר היי' תהא שנת עת הגאולה

נדפס ע"י הוריו הרה"ת ר' לוי יצחק וזוגתו מרת חי' שרה שיחי' צייטלין

נא לתלות על כותלי בית הכנסת, ומצווה לפרסם בכל מקום! כתובתנו באינטרנט: www.moshiach.net/blind, or: www.iChossid.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד